

Winterplan Luchtweginfecties: provincie-overschrijdende afspraken WGK

De Werkgroep Infectiepreventie heeft het [Winterplan Luchtweginfecties van de Risk Management Group](#) (RMG) gezamenlijk geëvalueerd. Het doel was om te komen tot een uniforme interpretatie van de aanbevelingen en richtlijnen. Dit bevordert een consistente implementatie van de richtlijnen en zorgt voor duidelijke en eenduidige communicatie naar zowel medewerkers als patiënten.

In dit document zijn de provincie-overschrijdende afspraken verzameld en overzichtelijk opgesomd. Deze afspraken dienen als leidraad voor de toepassing van het Winterplan binnen onze organisatie.

Voorafgaande verduidelijkingen en legenda:

De basisaanbevelingen:

- Ontsmet de handen volgens de instructies protocol handhygiëne.
- Was de handen met water en zeep volgens de indicaties van het protocol handhygiëne
- Ventileer binnenruimten optimaal en regelmatig (of geef instructies aan de patiënt)
- Als je niest of hoest, gebruik dan een zakdoek voor eenmalig gebruik of nies in de elleboog
- Blijf thuis als je acuut ziek bent, tot de acute symptomen verdwenen zijn, en vermijd contact met anderen, in het bijzonder met kwetsbare patiënten
- Laat je vaccineren volgens de aanbevelingen van de Hoge Gezondheidsraad voor de aanbevolen pathogenen als je zelf of je naaste een hoger risico loopt op ernstige infectie, als je in de zorg werkt, en als je zwanger bent of zwanger wil worden in de nabije toekomst. Volg de aanbevelingen van je werkgever en arts.

Bijzondere contacten in de zorg:

De RMG definieerde een niet-limitatieve lijst van “bijzondere contacten”, met name **contacten met personen of patiënten waarbij het dragen van een mondmasker voor de persoon of patiënt in kwestie, maar eventueel ook voor de zorgverlener(s) problematisch kan zijn**. Voor deze contacten dienen de voor- en nadelen van het aanbevelen/opdragen om een mondmasker te dragen zorgvuldig afgewogen te worden:

- Contact met psychiatrische patiënten, personen met cognitieve beperkingen of dementie, waarvoor mondmaskerdracht een onmogelijke opdracht kan zijn
- Contact met gezonde personen met een auditieve beperking, taal- of spraakproblemen
- Contact met kinderen en pediatrie patiënten tot 12 jaar, die ook in de aanbevelingen voor de algemene bevolking niet gehouden zijn mondmaskers te dragen
- In een palliatieve setting, zolang dit geen besmettingsrisico inhoudt voor andere personen
- Tijdens kritische momenten in het zorgproces, en/of wanneer een mondmasker niet kan wegens de modaliteiten van een behandeling

⇒ **Ga pragmatisch te werk.**

⇒ **Wanneer het noodzakelijk is dat de patiënt jouw lippen ziet tijdens het geven van een instructie, volg dan deze stappen: Zorg voor een afstand van minimaal 1,5 meter tussen jou en de patiënt (respecteer social distancing). Verwijder je mondmasker om de instructie duidelijk over te brengen. Zet na het geven van de instructie je mondmasker direct weer op. Hervat vervolgens de zorgverlening zoals gebruikelijk.**

Acuut ziek zijn / acute respiratoire infectie (ARI):

Met ARI (Acute Respiratory Infection) wordt de acute fase van een luchtweginfectie bedoeld: “acuut ziek zijn”. De duur van deze fase is individueel verschillend en afhankelijk van het veroorzakende respiratoir pathogeen, de conditie van de zieke, en de ernst van de infectie. Symptomen van een acute luchtweginfectie zijn (niet-limitatieve lijst):

- Algemeen onwelzijn
- Koorts (meestal bij griep en ernstige infecties, vaker bij kinderen)
- Rillingen
- Keelpijn
- Verstopte neus of loopneus
- Hoesten (droog of productief/met slijmen)
- Kortademigheid of moeite met ademen
- Vermoeidheid
- Spierpijn en/of gewrichtspijn
- (nachtelijk) zweten
- Hoofdpijn
- Heesheid
- Verlies van eetlust
- Smaak- en geurverlies (kan voorkomen bij sommige virussen zoals COVID-19)
- Conjunctivitis (roodheid of irritatie van de ogen)
- Pijn op de borst (vooral bij ernstige hoest)
- Zwelling van de lymfeklieren in de hals
- Oorpijn (vooral bij kinderen, als gevolg van secundaire oorontstekingen)
- Misselijkheid of braken (soms bij griep, vooral bij kinderen)
- Braken (vaker bij kinderen, meestal op hoestbuien met slijmen)
- Diarree (zelden, maar kan voorkomen bij sommige virussen zoals griep)

Je bent ‘acuut ziek’ als je je echt niet lekker voelt, niet in staat bent om te werken of gewoon te functioneren. Zolang je koorts, rillingen of ademnood hebt, of niet kan functioneren, ben je zeker ‘acuut ziek’.

- **Wie acuut ziek is blijft thuis** om zelf weer op krachten te komen en om te vermijden dat anderen besmet worden. In de dagen dat je acuut ziek bent is je besmettelijkheid het allerhoogst en vermijd je contacten.
- Wanneer je je weer beter voelt en **geen acute symptomen** meer hebt zoals koorts, niezen, keelpijn, ... en **alleen nog milde restsymptomen** (droge hoest, heesheid, vermoeidheid en gezwollen klieren kunnen langer dan een week aanhouden) kan je overwegen om weer naar het werk te gaan. **Draag zolang je milde symptomen vertoont (minstens 5 dagen na de start van de symptomen of zolang de symptomen aanhouden) nog een mondkapje bij contact met anderen, houd zo mogelijk voldoende afstand en vermijd contact met kwetsbare personen, zo mogelijk tot alle symptomen verdwenen zijn.** Bij twijfel overleg je best met je arts.

Kwetsbare personen:

- **Ouderen:** personen van 65 jaar en ouder;
- **Personen met chronische aandoeningen:** mensen met onderliggende gezondheidsproblemen zoals chronische aandoening aan de longen (zoals COPD en ernstig astma), van het hart en de bloedvaten (uitgezonderd hypertensie), chronische aandoeningen van de lever of de nieren, metabole aandoeningen (inclusief diabetes), of neuromusculaire aandoeningen;
- **Patiënten met immuniteitsstoornissen** (natuurlijk of geïnduceerd);
- **Zwangere vrouwen** ongeacht de fase van de zwangerschap;
- **Pasgeborenen en zuigelingen** die vanwege de immaturiteit van hun immuunsysteem kunnen beschouwd worden als kwetsbare personen, afhankelijk van het type ziekteverwekker.

Tabel : Provincie-overschrijdende afspraken WGK I.v.m. respiratoire pathogenen per waarschuwningsniveau

CODE	EPIDEMIOLOGIE	AANBEVELING RMG	Beleid WGK
GROEN	<ul style="list-style-type: none"> - Lage circulatie respiratoire pathogenen - Geen druk op het zorgsysteem 	<ul style="list-style-type: none"> • Basisaanbevelingen • Symptomatische patiënten dragen een mondmasker bij contact met anderen • Zorgverleners dragen een mondmasker bij contact met personen met verminderde immuniteit 	Zorgverleners <ul style="list-style-type: none"> • Basisaanbevelingen • Vaccinatie volgens aanbevelingen HGR • Let op de luchtkwaliteit in binnenruimten • Draag een mondmasker als je symptomen hebt
			Patiënten <ul style="list-style-type: none"> • Basisaanbevelingen • Symptomatische patiënten dragen een mondmasker bij contact met anderen
			Andere medewerkers (niet-zorgpersoneel) <ul style="list-style-type: none"> • Basisaanbevelingen • Vaccinatie volgens aanbevelingen HGR • Let op de luchtkwaliteit in binnenruimten • Symptomatische medewerkers werken van thuis uit of dragen een mondmasker
GEEL	<ul style="list-style-type: none"> - Toename circulatie resp. pathogenen - Druk op zorgsysteem onder controle 	<ul style="list-style-type: none"> • Basisaanbevelingen • Nadruk op optimale en regelmatige ventilatie binnenruimten • Symptomatische patiënten dragen een mondmasker in de zorginstelling • Zorgverleners dragen een mondmasker bij contact met kwetsbare personen • De (hoofd)arts kan lokale situatie inschatten 	Zorgverleners <ul style="list-style-type: none"> • Basisaanbevelingen • Herhaling van het belang van vaccinatie voor wie zich nog niet liet vaccineren en tot de doelgroepen behoort • Nadruk op optimale en regelmatige ventilatie binnenruimten • Draag een mondmasker: <ul style="list-style-type: none"> • als je symptomen hebt; • bij contact met personen met immuniteitsstoornissen
			Patiënten <ul style="list-style-type: none"> • Basisaanbevelingen • Nadruk op optimale en regelmatige ventilatie binnenruimten • Symptomatische patiënten dragen een mondmasker bij contact met anderen • Kwetsbare patiënten dragen best een mondmasker op drukke plaatsen
			Andere medewerkers (niet-zorgpersoneel) <ul style="list-style-type: none"> • Basisaanbevelingen • Herhaling van het belang van vaccinatie voor wie zich nog niet liet vaccineren en tot de doelgroepen behoort • Nadruk op optimale en veelvuldige ventilatie binnenruimten • Symptomatische medewerkers werken van thuis uit of dragen een mondmasker • Kwetsbare medewerkers dragen best een mondmasker op drukke plaatsen

<p>ORANJE</p>	<p>Belangrijke druk op het zorgsysteem waardoor extra aanbevelingen en acties noodzakelijk zijn om het fenomeen in te dammen</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Basisaanbevelingen • Draag een mondkap bij elk contact tussen patiënt en zorgverlener, en tussen patiënten onderling (bvb in wachtzalen ed.); uitzonderingen mogelijk • Beperk het aantal aanwezigen in binnenruimten 	<p>Zorgverleners</p> <ul style="list-style-type: none"> • Basisaanbevelingen • Nadruk op optimale en regelmatige ventilatie binnenruimten • Draag een mondkap: <ul style="list-style-type: none"> • Bij <u>elk patiëntcontact</u>: uitzonderingen mogelijk (zie “Bijzondere contacten in de zorg”) • Als je absoluut op de afdeling moet zijn (bv. tijdens patiëntenbespreking) • Beperk het aantal aanwezigen in binnenruimten. • Tijdens maaltijden mogen medewerkers het mondkap afzetten, op voorwaarde dat men 1.5 meter afstand houdt (social distancing))
	<p>Patiënten</p> <ul style="list-style-type: none"> • Basisaanbevelingen • Nadruk op optimale en regelmatige ventilatie binnenruimten • Patiënten dragen een mondkap <u>tijdens elke verzorging, in de afdeling, ...</u> • Kwetsbare personen dragen best een mondkap op drukke plaatsen 		
<p>Andere medewerkers (niet-zorgpersoneel)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Basisaanbevelingen • Symptomatische medewerkers werken van thuis uit of dragen een mondkap • Alle medewerkers dragen best een mondkap op drukke plaatsen (bv. openbaar vervoer) • Beperk het aantal aanwezigen in binnenruimten. • Nadruk op optimale en regelmatige ventilatie binnenruimten • Aanbeveling CO2 bewaking • Houd tijdens maaltijden 1.5 meter afstand (social distancing) • Overweeg thuiswerk waar mogelijk, zeker voor kwetsbare medewerkers 			
<p>ROOD</p>	<p>Hoog risico op en verwachte overbelasting van het zorgsysteem</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Basisaanbevelingen • Mondkapdracht voor iedereen in de praktijk/instelling, in gemeenschappelijke ruimten doorlopend, geen uitzonderingen • Isolatie en afscherming van mogelijk aerosol contact 	<p>Zorgverleners</p> <ul style="list-style-type: none"> • Basisaanbevelingen • Nadruk op optimale en regelmatige ventilatie binnenruimten • Draag een mondkap en houd het voortdurend op: <ul style="list-style-type: none"> • Bij <u>elk patiëntcontact</u>: GEEN uitzonderingen mogelijk • Als je absoluut op de afdeling moet zijn • In gemeenschappelijke ruimten • Beperk het aantal aanwezigen in binnenruimten. • Gezamenlijk lunchen is niet toegestaan; maaltijden dienen afzonderlijk genuttigd te worden. • Online vergaderen is de norm; patiëntenbesprekingen, vergaderingen en overlegmomenten worden digitaal georganiseerd en uitgevoerd.
	<p>Patiënten</p> <ul style="list-style-type: none"> • Basisaanbevelingen • Nadruk op optimale en regelmatige ventilatie binnenruimten 		

			<ul style="list-style-type: none"> • Patiënten dragen een mondmasker <u>tijdens elke verzorging</u>, in de afdeling, op drukke plaatsen, ... <p>Andere medewerkers (niet-zorgpersoneel)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Basisaanbevelingen • Symptomatische medewerkers werken van thuis uit of dragen een mondmasker • Alle medewerkers dragen best een mondmasker op drukke plaatsen (binnen en buiten) • Beperk het aantal aanwezigen in binnenruimten • Nadruk op optimale en regelmatige ventilatie binnenruimten • Sterke aanbeveling CO2 bewaking • Gezamenlijk lunchen is niet toegestaan; maaltijden dienen afzonderlijk genuttigd te worden • Online vergaderen is de norm • Sterke aanbeveling voor 100% thuiswerk
X	<p>Onverwachte epidemiologische situatie en/of opkomst van een onbekend en onvoorspelbaar respiratoir pathogeen X, met inherente risico's voor het zorgsysteem en de maatschappij</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Basisaanbevelingen • Universele doorlopende mondmaskerdracht • Isolatie en afscherming van mogelijk aerosol contact • Overweeg testing indien beschikbaar 	<p>Zorgverleners</p> <ul style="list-style-type: none"> • Basisaanbevelingen • Draag steeds een mondmasker en houd het voortdurend op • Isolatie en afscherming van mogelijk aerosol contact • Overweeg testing indien beschikbaar <p>Patiënten</p> <ul style="list-style-type: none"> • Basisaanbevelingen • Patiënten dragen een mondmasker tijdens elke verzorging, in de afdeling, ... • Bijkomende aanbevelingen afhankelijk van risicoanalyse: <ul style="list-style-type: none"> • Laat je vaccineren zodra er een vaccin beschikbaar is, en/of vroegtijdige behandelen, zeker als je kwetsbaar bent of voor een kwetsbaar persoon zorgt • Zieke personen blijven thuis in quarantaine tot alle symptomen verdwenen zijn of voor de duur bepaald per pathogeen • Draag vanaf 12 jaar altijd een mondmasker in publieke binnenruimten, op drukke plaatsen buiten, wanneer je contact met kwetsbare personen niet kan vermijden, en bij elk contact in de zorg <p>Andere medewerkers (niet-zorgpersoneel)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Basisaanbevelingen • Bijkomende aanbevelingen afhankelijk van risicoanalyse: <ul style="list-style-type: none"> • Zeer sterke aanbeveling tot optimalisatie luchtkwaliteit en veelvuldige ventilatie binnenruimten, CO2 bewaking • Neem alle maatregelen om verspreiding van pathogenen op de werkplek te reduceren • Zieke personen blijven thuis in quarantaine tot alle symptomen verdwenen zijn of voor de duur bepaald per pathogeen • Draag altijd een mondmasker binnen, op drukke plaatsen buiten, en tijdens

			contact met kwetsbare personen • Zeer sterke aanbeveling voor thuiswerk
--	--	--	--